

İlk Yayın: Mart 2008
Sürüm: 2.0
Son Güncelleme: Kasım 2025
Onaylayan Organ: Genel Kurul
Gözden Geçirme: Her yıl Kasım

Gönüllülük Politikası

1. Politika Beyanı

Özürlüler Vakfı, gönüllülüğü toplumsal dayanışmayı, katılımı, aktif yurttaşlığı ve ortak sorumluluğu güçlendiren temel bir değer olarak kabul eder.

Vakıf açısından gönüllülük, bir kişinin başka bir kişiye yardım ettiği tek yönlü bir ilişki değildir. Gönüllülük; insanların bilgi, deneyim, zaman ve becerilerini ortak bir toplumsal amaç için bir araya getirdiği, birlikte öğrendiği, birlikte ürettiği ve birlikte değişim yarattığı bir katılım biçimidir.

Engelli bireyler gönüllülük faaliyetlerinin yalnızca yararlanıcısı veya destek alanı değildir. Gönüllü, uzman, eğitmen, deneyim aktarıcısı, ekip üyesi, temsilci, karar süreçlerinin katılımcısı ve gerektiğinde ekip sorumlusu olabilirler.

Vakıf, gönüllülüğün özgür iradeye dayanmasını esas alır. Hiç kimse gönüllü olmaya veya gönüllü olarak kalmaya zorlanamaz. Gönüllülük ücretli istihdamın yerine geçmez ve ücretsiz iş gücü sağlama aracı olarak kullanılamaz.

Vakıf; gönüllülerin onuruna, haklarına, iradelerine, kişisel sınırlarına, güvenliğine ve esenliğine saygı gösterir. Gönüllülüğe katılımda eşitlik ve ayrımcılık yasağını esas alır; engelli bireylerin gönüllülük faaliyetlerine eşit, bağımsız, güvenli ve anlamlı biçimde katılabilmeleri için erişilebilirliği ve gerekli makul düzenlemeleri gözetir.

Özürlüler Vakfı gönüllülük yaklaşımını üç basit eylemle ifade eder:

Gör. Duy. Harekete Geç.

Gör.

Eşitsizliği, ayrımcılığı, erişim engellerini ve insanların karşılaştığı güçlükleri fark et. Ancak yalnızca ihtiyacı veya engeli değil; kişinin bilgisini, becerisini, deneyimini, iradesini ve yapabileceklerini de gör.

Duy.

Kişinin yerine konuşmadan önce onu dinle. Ne istediğini, neye ihtiyaç duyduğunu, nasıl destek almak veya nasıl katkı sunmak istediğini kendisinden öğren. Kendi yaşamına ilişkin sözünü, tercihini ve kararını esas al.

Harekete Geç.

Gördüğün ve duyduğun şey karşısında seyirci kalma. Bilgini, zamanını, deneyimini ve emeğini hakları, erişilebilirliği, dayanışmayı ve toplumsal katılımı güçlendiren somut bir katkıya dönüştür.

Özürlüler Vakfı için gönüllülük, başkaları adına hareket etmekten önce birlikte hareket etmektir.

2. Amaç

Bu Politika'nın amacı, Özürlüler Vakfı bünyesinde yürütülen gönüllülük faaliyetlerinin temel esaslarını belirlemek; gönüllülerin haklarını, sorumluluklarını ve görev sınırlarını açıklamak ve gönüllülük süreçlerinin güvenli, erişilebilir, kapsayıcı, şeffaf ve hesap verebilir biçimde yürütülmesini sağlamaktır.

Politika ayrıca;

gönüllülüğe eşit ve erişilebilir katılımın desteklenmesini,

gönüllülerin bilgi, beceri, deneyim ve tercihlerinin uygun görevlerle eşleştirilmesini,

gönüllülerin haklarının, güvenliğinin ve esenliğinin korunmasını,

engelli bireylerin gönüllülük süreçlerinde doğrudan ve anlamlı biçimde yer almasını,

gönüllülüğün ücretli istihdamın yerine kullanılmamasını,

gönüllülerin Vakfın amaçlarına anlamlı katkı sunabilmesini,
gönüllülük deneyiminin gönüllü, Vakıf ve toplum açısından karşılıklı değer yaratmasını
amaçlar.

3. Kapsam

Bu Politika;

Vakıf bünyesinde düzenli veya dönemsel görev alan gönüllüleri,
proje, etkinlik, kampanya ve saha çalışmalarına katılan gönüllüleri,
uzmanlık veya mesleki bilgi temelinde katkı sağlayan gönüllüleri,
çevrim içi veya uzaktan katkı sağlayan gönüllüleri,
kurumsal gönüllülük programları kapsamında Vakıf faaliyetlerine katılan kişileri,
Toplum Takımlarında yer alan gönüllüleri,
gönüllülük süreçlerini planlayan, yöneten, destekleyen veya gönüllülerle birlikte çalışan kişileri
kapsar.

Bir kişinin Vakıfı başka bir hukuki veya kurumsal ilişkisi bulunması hâlinde gönüllülük faaliyeti bu ilişkiden açık biçimde ayrılır.

4. Gönüllülüğün Temel İlkeleri

Özürler Vakfında gönüllülük aşağıdaki ilkeler doğrultusunda yürütülür:

Özgür irade: Gönüllülük kişinin kendi isteğine dayanır.

Karşılıksızlık: Gönüllülük ücret karşılığı yapılan bir çalışma değildir.

İnsan onuruna ve iradeye saygı: Gönüllüler ve Vakfın çalışmalarına katılan kişiler eşit haklara sahip bireyler olarak kabul edilir. Kişinin kendi yaşamı hakkındaki tercih ve kararlarına saygı gösterilir.

Hak temelli yaklaşım: Gönüllülük, kişileri yardıma muhtaç veya edilgen konumda gören bir anlayışla değil; hakların, özerkliğin ve toplumsal katılımın güçlendirilmesi amacıyla yürütülür.

Eşitlik ve ayrımcılık yasağı: Gönüllülük süreçlerinde ayrımcılığa izin verilmez.

Erişilebilirlik: Fiziksel, dijital, iletişimsel ve tutumsal engellerin gönüllülüğe katılımı sınırlandırmaması gözetilir.

Zarar vermeme: Gönüllülerin ve gönüllülük faaliyetleri kapsamında temas edilen kişilerin hakları, güvenliği ve esenliği korunur.

Katılım: Gönüllüler yalnızca verilen görevleri yerine getiren kişiler olarak değil, deneyim ve görüşleriyle çalışmaların geliştirilmesine katkı sunan paydaşlar olarak değerlendirilir.

Açıklık: Görev, süre, sorumluluk, destek ve yetki sınırları mümkün olduğunca önceden belirlenir.

Gizlilik ve mahremiyet: Görev sırasında edinilen kişisel ve kurumsal bilgiler korunur.

Hesap verebilirlik: Gönüllülük faaliyetleri Vakfın amaçları, politikaları ve belirlediği kurallar doğrultusunda yürütülür.

5. Kapsayıcı Gönüllülük ve Eşit Katılım

Özürler Vakfı, gönüllülüğün herkes için aynı biçimde düzenlenmesinin her zaman eşitlik sağlamadığını kabul eder.

Görme engelli, işitme engelli, ortopedik engelli, zihinsel engelli, süregelen sağlık durumu bulunan, ileri yaştaki veya farklı erişim ve destek ihtiyaçları olan bireylerin gönüllülüğe eşit ve anlamlı biçimde katılabilmeleri desteklenir.

Engellilik veya yaş, kişinin gönüllülük yapamayacağına ilişkin bir varsayımın gerekçesi olamaz.

Gönüllülerin görevleri belirlenirken kişinin engeline veya tanısına göre neyi yapamayacağına değil; bilgi ve becerilerine, deneyimine, tercihlerine, ilgi alanlarına, kişisel sınırlarına ve ihtiyaç duyduğu desteğe bakılır.

Engelli bireyler kendilerini ilgilendiren gönüllülük faaliyetlerinin tasarlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinde doğrudan yer alabilmelidir.

Bu yaklaşım, engelli hakları hareketinin “Bizim Hakkımızda Bizsiz Olmaz” ilkesinin gönüllülük alanındaki karşılığıdır.

Gönüllüler engelli bireylerin yerine konuşan, onlar adına karar veren veya onları edilgenleştiren bir konumda bulunamaz. Gönüllülük; kişinin kendi sesine, tercihi, kararına ve katılımına alan açmalıdır.

6. Erişilebilirlik ve Makul Düzenlemeler

Vakıf, gönüllülük fırsatlarının mümkün olan en geniş ölçüde erişilebilir olmasını gözetir.

Gönüllünün ihtiyacı ve görevin niteliği doğrultusunda;

erişilebilir fiziksel ortam,

erişilebilir ulaşım ve çalışma düzeni,

erişilebilir dijital belge ve içerikler,

ekran okuyucularla uyumlu materyaller,

yazılı ve görsel iletişim,

gerektiğinde işaret dili desteği,

sade ve anlaşılır bilgi,

görevin aşamalara ayrılması,

yardımcı teknoloji,

görev süresi veya çalışma biçiminde uyarılma,

dinlenme araları,

destekleyici kişi veya uygun iletişim yöntemi

gibi makul düzenlemeler değerlendirilir.

Görme engelli bir gönüllü için bilginin erişilebilir dijital formatta sunulması; işitme engelli bir gönüllü için uygun yazılı, görsel veya işaret dili iletişiminin sağlanması; ortopedik engelli bir gönüllü için fiziksel ortamın ve görevin erişilebilir biçimde düzenlenmesi; zihinsel engelli bir gönüllü için bilginin sade, açık ve aşamalı biçimde aktarılması; süregelen sağlık durumu bulunan veya ileri yaştaki bir gönüllü için görev süresi, dinlenme veya çalışma biçiminin ihtiyaca göre düzenlenmesi bu yaklaşımın örnekleridir.

Bu düzenlemeler otomatik varsayımlarla değil, gönüllüyle birlikte belirlenir.

Engelli bir kişinin gönüllülüğe katılımı yalnızca engellilik durumuna dayanarak sınırlandırılmaz. Görev açısından gerçek ve önemli bir güvenlik veya yeterlilik gerekliliği bulunması hâlinde bireysel değerlendirme yapılır.

7. Toplum Takımları

Özürlüler Vakfı Toplum Takımları, farklı yaşlardan, mesleklerden, yaşam deneyimlerinden ve engellilik durumlarından kişilerin ortak bir toplumsal amaç etrafında birlikte katkı sunduğu kapsayıcı gönüllülük modelidir.

Toplum Takımları, engelli bireyler adına çalışan ekipler değil; engelli bireylerle birlikte çalışan ekiplerdir.

Takımlar mümkün olduğunca farklı bilgi, deneyim, beceri ve yaşam deneyimlerini bir araya getirir.

Engelli bireyler Toplum Takımlarında yalnızca destek alan kişiler olarak değil; gönüllü, ekip üyesi, uzman, eğitmen, deneyim aktarıcısı, temsilci ve gerektiğinde ekip sorumlusu olarak görev alabilir.

Toplum Takımlarında görevler kişilerin bilgi ve becerileri, deneyimleri, tercihleri, kişisel sınırları ve destek ihtiyaçları dikkate alınarak paylaşılır.

Toplum Takımları; Vakfın hak savunuculuğu, erişilebilirlik, sosyal destek, toplumsal farkındalık, afet ve çevre, sosyal tarım, saha çalışmaları, etkinlikler ve Vakfın amaçlarıyla uyumlu diğer faaliyetlerine belirlenen görev ve yetki sınırları içinde katkı sunabilir.

Toplum Takımları gönüllülüğü, yalnızca bir faaliyetin gerçekleştirilmesini değil; farklı insanların birbirini tanımasını, birlikte öğrenmesini, önyargıların azalmasını ve toplumsal katılımın güçlenmesini amaçlar.

Gör. Duy. Harekete Geç. yaklaşımı Toplum Takımlarının çalışma anlayışına yön verir.

8. Gönüllü İhtiyacının Belirlenmesi ve Görev Tasarımı

Gönüllü görevlendirmesi Vakfın faaliyetleri kapsamında belirlenmiş gerçek ve açık bir ihtiyaca dayanır.

Gönüllü rolü oluşturulurken mümkün olduğunca;
görevin amacı,
kapsamı,
temel sorumlulukları,
gerekli bilgi ve beceriler,
öngörülen süre,
çalışma ortamı,
erişilebilirlik ve destek ihtiyaçları,
sorumlu kişi,
güvenlik koşulları,
yetki ve temsil sınırları
belirlenir.

Görev tasarımı gereksiz koşullar oluşturularak kişilerin gönüllülüğe katılımı sınırlandırılmaz.

Bir görev için belirli bilgi, deneyim, mesleki yeterlilik veya başka bir koşul aranması gerekiyorsa bu koşul görevle doğrudan ilişkili, gerekli ve ölçülü olmalıdır.

9. Başvuru, Seçim ve Görevlendirme

Gönüllülük fırsatlarına erişimde eşitlik esastır.

Başvuru ve değerlendirme süreçlerinin mümkün olduğunca erişilebilir ve anlaşılır olması sağlanır.

Gönüllüler yapılacak görevin niteliğine uygun bir değerlendirme sonucunda görevlendirilir.

Görevin niteliğine göre başvuru formu, görüşme, referans, mesleki yeterlilik belgesi veya güvenlik açısından gerekli diğer bilgi ve belgeler talep edilebilir.

Çocuklarla, risk altındaki yetişkinlerle, kişisel veya hassas verilerle, mali kaynaklarla veya özel güven ilişkisi gerektiren faaliyetlerde görevin niteliğine ve risk düzeyine uygun ilave değerlendirmeler yapılabilir.

Gönüllünün bilgi ve becerilerinin yanı sıra tercihleri, kişisel sınırları, erişilebilirlik ve destek ihtiyaçları da görevlendirmede dikkate alınır.

Gönüllüye görevin amacı, kapsamı, süresi, sorumlu kişi, çalışma ortamı, gerekli eğitimler, güvenlik kuralları ve yetki sınırları mümkün olduğunca görev öncesinde açıklanır.

10. Gönüllülerin Hakları ve Sorumlulukları

Gönüllülerin hakları

Gönüllüler;

saygılı, güvenli, erişilebilir ve ayrımcılıktan uzak bir ortamda görev alma,
görevleri, sorumlulukları ve yetki sınırları hakkında açık bilgi edinme,
gerekli oryantasyon, eğitim, yönlendirme ve desteğe erişme,
gerekli olduğunda erişilebilirlik ve makul düzenleme talep etme,
görüş, öneri ve geri bildirimlerini paylaşma,
uygunsuz davranışları, ihlalleri ve güvenlik risklerini güvenli biçimde bildirme,
yetki veya yeterliliklerinin dışındaki görevleri kabul etmeme,
güvenliklerini ciddi biçimde tehlikeye atabilecek görevleri reddetme,
kişisel sınırlarına saygı gösterilmesini isteme,
gönüllülük ilişkisini kendi isteğiyle sona erdirmeye,
sundukları katkının uygun yöntemlerle tanınmasını ve takdir edilmesini bekleme

hakkına sahiptir.

Gönüllülerin sorumlulukları

Gönüllüler;

Vakfın amaçlarına, değerlerine ve politikalarına uygun davranır,

üstlendikleri görevi dikkat ve sorumlulukla yerine getirir,

görev ve yetki sınırlarına uyar,

faaliyetlere katılmayacakları durumlarda mümkün olduğunca önceden bilgi verir,

kişilerin haklarına, onuruna, özerkliğine, iradesine ve mahremiyetine saygı gösterir,

kişisel ve kurumsal bilgilerin gizliliğini korur,

Vakfın kaynaklarını sorumlu biçimde kullanır,

çıkarcı çatışması oluşturabilecek durumları bildirir,

güvenlik veya koruma riski gördüklerinde ilgili bildirim yollarını kullanır,

Vakfın adını, kaynaklarını veya gönüllülük ilişkisini kişisel veya ticari menfaat sağlamak amacıyla kullanmaz.

11. Oryantasyon, Eğitim, Destek ve Gelişim

Gönüllülere görevlerinin niteliğine uygun oryantasyon, bilgilendirme, eğitim ve destek sağlanır.

Oryantasyon ve eğitim, görevin niteliğine göre;

Vakfın amacı, değerleri ve çalışma yaklaşımı,

gönüllünün görevi ve yetki sınırları,

hak temelli yaklaşım,

engellilik konusunda kapsayıcı yaklaşım,

erişilebilirlik ve makul düzenlemeler,

Koruma Politikası,

kişisel verilerin korunması ve gizlilik,

güvenlik ve acil durum uygulamaları,

etik davranış,

geri bildirim, şikâyet ve ihlal bildirimi

konularını içerebilir.

Gönüllülerin görev sırasında karşılaştıkları sorunları danışabilecekleri ve gerektiğinde destek alabilecekleri bir sorumlu veya iletişim noktası belirlenir.

Gönüllülük deneyiminin yalnızca Vakfın ihtiyacına hizmet eden tek yönlü bir ilişkiye dönüşmemesi esastır. Gönüllülerin öğrenme, gelişim, deneyim paylaşımı, geri bildirim ve anlamlı katılım olanaklarına erişebilmesi desteklenir.

12. Koruma, Güvenlik ve Esenlik

Vakıf, gönüllülerin ve gönüllülük faaliyetleri sırasında temas edilen kişilerin haklarını, güvenliğini ve esenliğini gözetir.

Hiçbir gönüllü şiddete, istismara, ihmale, sömürüye, tacize, zorbalığa, ayrımcılığa veya başka bir kötü muameleye maruz bırakılamaz. Gönüllüler de bu tür davranışlarda bulunamaz.

Çocuklarla ve risk altındaki yetişkinlerle yürütülen faaliyetlerde Vakfın Koruma Politikası uygulanır.

Gönüllülerden güvenliklerini ciddi biçimde tehlikeye atacak görevleri yerine getirmeleri beklenmez.

Riskli saha, afet, acil durum veya özel uzmanlık gerektiren faaliyetlerde görevin niteliğine uygun bilgilendirme, destek ve güvenlik önlemleri sağlanır.

Gönüllünün fiziksel veya psikolojik esenliğini olumsuz etkileyen bir durum ortaya çıktığında görev koşulları yeniden değerlendirilir. Gerekğinde görev uyarlanabilir, değiştirilebilir, göreve ara verilebilir veya gönüllülük ilişkisi sonlandırılabilir.

13. Görev, Yetki ve Kurumsal Temsil Sınırları

Gönüllülük kişiye Vakıf adına sınırsız temsil, karar veya işlem yapma yetkisi vermez.

Gönüllüler kendilerine verilen görev ve yetki kapsamında hareket eder.

Yetkilendirilmedikçe gönüllüler;

Vakıf adına sözleşme veya mali taahhütte bulunamaz,

bağlayıcı kurumsal açıklama yapamaz,

Vakıf adına para veya bağış kabul edemez,

kişisel verileri görev amacı dışında işleyemez veya paylaşamaz,

uzmanlık veya yasal yetki gerektiren sağlık, hukuk, psikoloji veya benzeri alanlarda Vakıf adına profesyonel hizmet sunamaz,

başka kişiler adına karar veremez.

Gönüllünün belirli bir alanda uzmanlık sahibi olması Vakıf adına otomatik olarak mesleki veya kurumsal yetki kazandığı anlamına gelmez.

14. Gönüllülük ve Ücretli İstihdamın Ayrımı

Gönüllülük ücretli istihdamın yerine kullanılmaz.

Gönüllülerin katkısı, Vakfın ücretli çalışanlarının sürekli ve asli görevlerinin sistematik biçimde ücretsiz olarak yürütülmesini sağlayacak veya mevcut ya da ihtiyaç duyulan ücretli bir pozisyonun yerine geçecek şekilde yapılandırılmaz.

Gönüllü rolleri Vakfın çalışmalarına ek değer sağlamak, toplumsal katılımı güçlendirmek ve belirlenmiş faaliyetlere gönüllü katkı sunulmasına imkân vermek amacıyla oluşturulur.

Gönüllülük ilişkisinin kapsamı, görevin niteliği, süresi ve tarafların karşılıklı beklentileri mümkün olduğunca açık biçimde belirlenir.

Filili uygulamanın farklı bir çalışma ilişkisine dönüşebileceği durumlarda görev ve çalışma modeli yeniden değerlendirilir ve ilgili mevzuata uygun hareket edilir.

15. Gönüllülük Giderleri ve Vakıf Kaynaklarının Kullanımı

Gönüllülük görevinin yerine getirilmesi nedeniyle ortaya çıkan, önceden uygun görülen ve belgelendirilebilen makul giderler Vakfın imkânları ve belirlediği esaslar çerçevesinde karşılanabilir.

Ulaşım, yemek, konaklama, görev için gerekli malzeme veya benzeri giderlerin karşılanmasına ilişkin koşullar mümkün olduğunca görev öncesinde açıklanır.

Gider karşılıkları ücret niteliğinde düzenlenmez.

Gönüllülere teslim edilen para, malzeme, ekipman, cihaz, belge veya diğer Vakıf kaynakları yalnızca görev amacı doğrultusunda kullanılır ve gerektiğinde görev sonunda iade edilir.

16. Kişisel Veriler, Gizlilik, Fotoğraf, Görüntü ve Hikâyeler

Gönüllülerin kişisel verileri yürürlükteki mevzuat ve Vakfın Veri ve Dijital Güvenlik Politikası doğrultusunda işlenir.

Gönüllüler görevleri sırasında öğrendikleri kişisel ve kurumsal bilgileri görev amacı dışında kullanamaz veya yetkisiz kişilerle paylaşamaz.

Gizlilik yükümlülüğü gönüllülük ilişkisinin sona ermesinden sonra da devam eder.

Fotoğraf, video, ses kaydı, kişisel hikâye ve benzeri içeriklerin alınması ve kullanılması; ilgili kişinin hakları, iradesi, onuru, mahremiyeti ve gerekli izinler gözetilerek gerçekleştirilir.

Engelli bireylerin yaşamları, engellilik durumları, sağlık bilgileri, kişisel hikâyeleri veya görüntüleri; acıma duygusu yaratmak, kişiyi edilgen göstermek veya yalnızca bağış ve görünürlük amacıyla araçsallaştırmak için kullanılamaz.

Çocukların ve risk altındaki yetişkinlerin görüntü ve hikâyelerinin kullanımında ayrıca Vakfın Koruma Politikası uygulanır.

17. Etik Davranış, Çıkar Çatışması ve Kurumsal Temsil

Gönüllüler görevlerini dürüstlük, saygı, tarafsızlık ve sorumlulukla yürütür.

Vakıftaki görev veya ilişkilerini kendilerine ya da üçüncü kişilere kişisel, mali veya ticari menfaat sağlamak amacıyla kullanamazlar.

Gerçekleşmiş veya muhtemel çıkar çatışmaları ilgili sorumluya bildirilir. Gerektiğinde gönüllü ilgili karar veya faaliyetten çekilir.

Vakıf adı, logosu, kurumsal kimliği, iletişim kanalları ve diğer kurumsal unsurlar yalnızca izin verilen amaçlar doğrultusunda kullanılabilir.

Gönüllülerin kişisel görüşleri kendilerine aittir. Yetkilendirilmedikçe bu görüşler Vakfın kurumsal görüşü olarak sunulamaz.

Gönüllülük ilişkisi; gönüllünün, engelli bireyin, destek alan kişinin veya Vakfın kişisel görünürlük, menfaat veya başka bir amaç için araçsallaştırılmasına dayandırılmaz.

18. Geri Bildirim, Şikâyet ve İhlal Bildirimi

Gönüllüler deneyimleriyle ilgili görüş ve önerilerini paylaşabilir; karşılaştıkları sorunlar hakkında geri bildirimde veya şikâyetinde bulunabilir.

Ayrımcılık, taciz, şiddet, istismar, ihmal, güvenlik ihlali, kişisel verilerin uygunsuz kullanımı, yolsuzluk, çıkar çatışması veya diğer ciddi ihlal şüpheleri Vakfın belirlediği bildirim yolları üzerinden bildirilebilir.

Bildirimde bulunan kişinin olayı araştırması, doğruluğunu kanıtlaması veya kesin bilgiye sahip olması beklenmez. Özellikle koruma ve güvenlik konularında makul bir şüphenin bulunması bildirim için yeterlidir.

İyi niyetle bildirimde bulunan, bilgi veren veya değerlendirme sürecine katılan kişi bu nedenle baskıya, tehdide, ayrımcılığa veya herhangi bir olumsuz muameleye maruz bırakılmaz.

Bildirimler Vakfın Kapsayıcı Geri Bildirim ve Yanıt Politikası, Koruma Politikası ve konuyla ilgili diğer kurumsal politikaları doğrultusunda değerlendirilir.

19. Gönüllülüğün Sona Ermesi

Gönüllü gönüllülük ilişkisini kendi isteğiyle sona erdirebilir.

Mümkün olduğu ölçüde devam eden görevlerin güvenli ve düzenli biçimde devredilmesine katkı sunması beklenir.

Vakıf; görevin veya projenin tamamlanması, gönüllü role duyulan ihtiyacın ortadan kalkması, gönüllünün görev koşullarına uymaması, güvenlik veya koruma riski oluşması, ciddi etik ihlal, gizlilik veya kişisel veri ihlali, Vakıf kaynaklarının kötüye kullanılması, yetki sınırlarının aşılması veya gönüllülüğün sürdürülebilir olmaması gibi nedenlerle gönüllülüğün sona erdirilmesi olayın niteliğine uygun, ölçülü ve mümkün olduğunca açık bir süreçle yürütülür.

Gönüllülüğün sona erdirilmesi olayın niteliğine uygun, ölçülü ve mümkün olduğunca açık bir süreçle yürütülür.

Güvenlik, koruma veya ciddi ihlal durumlarında Vakıf gerekli koruyucu önlemleri gecikmeksizin alabilir.

20. Gönüllü Deneyimi, Katılım, Takdir ve Öğrenme

Özürler Vakfı gönüllülük programlarının başarısını yalnızca gönüllü sayısı ile değerlendirmez.

Gönüllülerin deneyimleri ve anlamlı katılımı, engelli gönüllülerin gönüllülük süreçlerindeki yeri, erişilebilirlik ve makul düzenleme ihtiyaçlarının karşılanması, eğitim ve destek süreçleri, gönüllülüğün sürekliliği, güvenlik ve koruma bildirimleri, gönüllülerden alınan geri bildirimler ve gönüllülüğün faaliyetlerinin Vakfın amaçlarına ve toplumsal değişime katkısı birlikte değerlendirilir.

Gönüllülerin görüşlerinin programların geliştirilmesinde dikkate alınması desteklenir.

Görevini tamamlayan veya kendi isteğiyle ayrılan gönüllülerden uygun durumlarda geri bildirim alınabilir veya çıkış görüşmesi yapılabilir.

Gönüllülerin bilgi, zaman, deneyim ve emekleriyle sundukları katkının görünür kılınması ve uygun yöntemlerle tanınması desteklenir.

Takdir ve görünürlük uygulamalarında kişinin mahremiyeti, tercihi ve onuru gözetilir.

21. Görev ve Sorumluluklar

Genel Kurul, bu Politikanın ve Politikada yapılacak değişikliklerin onaylanmasından sorumludur.

Yönetim Kurulu, Politikanın kurumsal düzeyde uygulanmasının genel gözetiminden sorumludur.

Gönüllülük faaliyetlerini planlayan ve yürüten kişiler; gönüllü ihtiyacının belirlenmesini, uygun görevlendirmenin yapılmasını, gönüllülerin bilgilendirilmesini, gerekli eğitim ve desteğin sağlanmasını, erişilebilirlik ihtiyaçlarının değerlendirilmesini ve gönüllülük süreçlerinin izlenmesini sağlar.

Gönüllüler, kendi görevleri kapsamında bu Politikaya ve ilgili Vakıf politikalarına uymaktan sorumludur.

Gönüllülük faaliyetlerinin yürütülmesinde görev alan herkes, karşılaştığı güvenlik, koruma, etik veya diğer ciddi ihlal risklerini ilgili kurumsal süreçlere taşımakla sorumludur.

22. Hukuki, Ulusal ve Uluslararası Dayanaklar

Bu Politika;

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası,

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu,

5737 sayılı Vakıflar Kanunu,

5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun,

6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu,

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu,

ilgili iş sağlığı, güvenliği, kişisel veri, çocukların ve risk altındaki kişilerin korunmasına ilişkin yürürlükteki mevzuat,

Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme

çerçevesinde uygulanır.

Vakıf ayrıca gönüllülük, engellilik hakları, erişilebilirlik, koruma, kapsayıcılık ve sivil toplum alanındaki uluslararası iyi uygulamaları kendi hukuki statüsü, kurumsal yapısı ve faaliyetlerinin niteliği çerçevesinde dikkate alır.

Uluslararası standartlar ve iyi uygulama örnekleri Türkiye Cumhuriyeti mevzuatının yerine geçmez.

23. Yürürlük ve Gözden Geçirme

Bu Politika, Özürlüler Vakfı Genel Kurulu tarafından Şubat 2008 tarihinde kabul edilmiş, Mart 2008 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Politika; Vakfın gönüllülük uygulamalarında ortaya çıkan ihtiyaçlar, kurumsal gelişmeler ve ilgili düzenlemelerdeki değişiklikler doğrultusunda Kasım 2011, Kasım 2016, Kasım 2022 ve son olarak Kasım 2025 tarihlerinde gözden geçirilmiş ve gerekli güncellemeler yapılmıştır.

Politika her yıl Kasım ayında gözden geçirilir. Mevzuatta, Vakfın kurumsal yapısında veya uygulama ihtiyaçlarında önemli bir değişiklik meydana gelmesi hâlinde olağan gözden geçirme dönemi beklenmeden yeniden değerlendirilebilir.

Politikanın uygulanmasından Özürlüler Vakfı Yönetim Kurulu sorumludur. Politika, Vakfın internet sitesinde yayımlanır ve kapsamındaki kişilerin erişimine sunulur.

Politikada yapılacak değişiklikler Genel Kurulun onayıyla yürürlüğe girer.